

אור ההליכות

מו"ר הרה"ג רצון ערוסי שליט"א מלחמת האור=הרוח והחשך=החומר

גיליון 183 | כסלו
ה'תשפ"ה ליצירה
ב'ש"ז לשטרות

המרכז העולמי
למשפט התורה

בית הדין
לדיני ממונות

ארגון
"אשת חיל"

כולל
להכשרת דינים

שבתות עיון,
ירחי כלה
וישיבות ר"ח

הוצאת ספרים
מכון מש"ה

אתר
"נצח ישראל"

www.net-sah.org

העלון מוקדש לזיכרו של יקירנו
מוחמד נפשנו
עודד חמדי נע"ג
הסתלק לבית עולמו ב-ו' כסלו תשע"ב
תנצ"ב
נדבת המשפחה

עורך: תומר לוי
חברי המערכת: הרב צפניה ערוסי, אבי
חמדי, אביעד רצהבי, שמואל חמדי,
אריאל פרחי, נועם עודדי.
עיצוב: נבו נגר
טל': 03-5343658 | פקס: 1533-5343658
orhalichot@gmail.com
מס' המערכת בספריה הלאומית: 2789255

תרומות יתקבלו בברכה
הליכות עם ישראל | בנק לאומי
סניף 952 | חשבון 702371/25

חברים המעוניינים להפיץ את עלון
"אור ההליכות" מוזמנים לפנות
לאבי חמדי בפלא - 0506576418
או לתומר לוי בפלא - 0528084623

כהן לשעבר ראינוה באותם ימים אחרי מלחמת ששת הימים משוררת פלסטינית, ושאלה אותה: לכם יש טנקים, גם לנו יש? לכם יש חיילים, גם לנו יש? איך זה קורה שאתם נופלים ואנו מנצחים? האם אין עוד משהו מעבר לטנק, למטוס, לכח אדם? אולי יש משהו באני מאמין, ייחוד, ייעוד, בזכות. והפלסטינית גמגמה, נדחקה לקיר.

גבורת המכבים מול המתיוונים

חג החנוכה נקשר לא אחת בתפיסה העממית לניצחון צבאי על היוונים ומהווה מודל לניצחון צבאי בזמן הזה. ברם, ניצחון חג זה הוא ניצחון הדעת על החומרנות. היוונים שלטו באותה התקופה בארץ ישראל ומטרתם הייתה להעלים את אור היהדות. הם העריצו את האדם ומאוייו, את בניין הגוף כמטרה בפני עצמה, ושמו את תכלית חייהם הנאות הגוף. לעומת זאת, היהדות דגלה ביורש והגינות, בגמילות חסד. היווניות ביקשה לקעקע את היהדות ולכפות על חסידיה להמיר את דתם. יהודי אותה התקופה סירבו להמיר את דתם, ובעקבות כך נגזרו עליהם גזירות שמה. לצד הגזירות, היוונים קיימו אירועי תרבות המוניים כגון מופעי היאבקות ותחרות מסוגים שונים, שנועדו למשוך את לב ההמון לתרבות היוונית. ואכן, לא מעטים נמשכו אחר התלהטות היצרים היוונית והתבוללו. אחד הביטויים המובהקים להתבוללות היה משיכת הערלה, שבאמצעותה טשטשו המתבוללים את אות הברית כהשתייכות ליהדות (אגב, רבינו הרמב"ם ראה להדגיש מבין שלל טעמי ברית המילה והוא העיקרי לסימן היכר למאמיני יחוד השם).

מלחמת תרבות זו נתגלגלה גם למלחמה צבאית שבה ניצחו החשמונאים. לאחר הניצחון, התברר שהיוונים טימאו את כל הטהרות שבכית המקדש ופרצו בו פרצות. והיכן היו אותן הפרצות? הייתה מחיצה נמוכה בת 80 ס"מ הנקראת סורג. ובה נפרצו 13 פרצות, לא כדברי הפייטן 'ופרצו חומות מגדלי'. ומה ראו היוונים חשיבות באותה

המשך בעמוד האחרון <

נפלא לראות את אחינו מתחברים יותר ויותר לנרות החנוכה, ולא רק לסופגנייה. בטוחני, ככל שנצטעד בצעדי התבונה נשיג יותר תמורה רוחנית כמו שהועידו לנו חז"ל מאז שהתקינו לנו את הדלקת הנרות בימים אלו.

גבורת הרוח במלחמת ששת הימים

אחרי מלחמת ששת הימים, שרתתי במילואים בימי חנוכה ב'חצי האי סיני' בבסיס מצרי נטוש ענק שהיה קר מאוד בלילות. מבחינת הצרכים הצה"לים לא היה צורך בו ביומיום אלא ובעיקר שימש אחסון לתחמושת מאויש כמעט אנשי קבע וסדיר ומאנשי מילואים. חדר האוכל הגדול היה רק עם כמה שולחנות בודדים בהתאם. אולם באחד הימים הגיעו משאיות ארוכות שפרקו שולחנות וכסאות רבים, כשלבניתיים מתגנבת השמועה שבערב תיערך מסיבת חנוכה. הכל מתחיל להיות ערוך ושוב לפנות ערב מגיעות משאיות עם מאות חיילים, כך שחדר האוכל אוכלס עד אפס מקום. כדרכי בקודש נחבאתי אל הכלים ישבתי אי שם בצד. המפקד נכנס, פתח את הערב, ואמר: ערב טוב חג שמח ובתיאבון. אוכלים שותים וזהו. זה מה שנקרא חג אורים שמח.

רס"ר הבסיס לא השלים עם המצב, מיד תפס את הרמקול וקרא: "איפה הדתי שלנו?!" חיפש אותי ומצא. מיד אמר: "תבוא להדליק נרות הכנתי חנוכייה". קמתי להדליק, כל החיילים מבלי שאף אחד ביקש מהם, נעמדו על רגליהם, וכאשר ברכתי מי שהיה לו כומתה או מפית הניח כיסוי לראשו, וענו אמן בצוותא ובנעימה. המשכתי לשיר 'הנרות הללו', וכולם הצטרפו ושרו. סיימתי, המפקד קרא לי, ואמר: "כל הכבוד לך". פרגנתי בחזרה, "בהצלחה בתפקיד המפקד".

סיימתי, המפקד נאלץ לעזוב, שאלתיו, אם אוכל להצטרף אתו טרמפ לנסיעה. בדרך הייתה הזדמנות לפרגן לו שהוא קצין מעולה שרואה לנכון לדבר עם החיילים על ערך הימים האלה. ותגובתו, אני מצדיק אותך, אבל אף אחד עד היום לא דיבר אתנו על הנושא הזה כלל, אלא רק נתנו לנו הכשרה צבאית גרידא. נזכרתי, שח"כ גאולה

אמנם כידוע שהתורה לא כותבת לחינם דברים, ואם כתבה התורה את תגובת ילדיו כנראה יש מה ללמוד ממנה. יתירה מכך, בתורה לא מוזכרת תשובה לטענת הילדים, ולמרות שמסתבר ששתיקת יעקב אבינו איננה כהודאה (כפרשת ויחי "ארור אפס כי עז..." משמע שלא הודה למעשיהם) אי אפשר להתעלם מכך שהתורה נתנה להם את המילה האחרונה.

ואכן, כשמנתחים לעומק את טענת הילדים מקבלים תמונה הפוכה לחלוטין. טענתם איננה מהבטן, איננה צרת אופקים, היא תשובה שכלית ואמונית. טענתם אומרת שאי התגובה לזלזול באחותם היא היוצרת סכנה ביטחונית, כיון שאם יהודי אחד זול ערך, העם כולו, שמורכב מהרבה יהודים, הופך לזול. דווקא כשידעו כל הסוכבים שכל יהודי יקר מאד, עד שעבורו מוכנים להחריב כפר שלם, ממילא קרנו של כלל ישראל יעלה פלאים בעיניהם. ועוד, למרות חובת ההשתדלות ואי סמיכה על הנס, אי אפשר להתעלם מרבש"ע ולא לשקללו כלל במערכה.

במבחן התוצאה על פי פשט הכתובים נראה שהילדים צדקו, שהרי אומות העולם יראו מפני בני יעקב (ויתכן שהקב"ה הפיל אימה גם בדרך ניסית). מאידך, לפי המדרש יעקב צדק. המעשה עורר את כל אומות הסביבה לעלות עליהם למלחמה, ואלמלי יעקב אבינו חגר חרבו וקשתו וחירף נפשו בעבורם הם היו מקפחים את חייהם.

נראה שוויכוח יעקב ובניו הוא ויכוח שמלווה את עם ישראל לאורך ההיסטוריה, יש החוששים לפעול ומזהירים תדיר מפני תגובת אומות העולם, ויש שדורשים לפעול וטוענים שפעולה נחרצת ותקיפה היא זו שתייקר קרננו ותייצר מעין "ענני כבוד", שירתיעו אומות מלפגוע בנו מחד, ויגרמו להן לחזר אחרינו מאידך.

היו תקופות שאכן מעשה שמעון לוי הוכח כצודק (כל נס חנוכה נבע ממעשה אחיה של יהודית שנהגו כשמעון לוי, ראה מדרש חנוכה) והיו תקופות שהשקפתו של יעקב אבינו ניצחה (ירמיהו דורש מעם ישראל לא למרוד בנבוכדנצר, הם לא שמעו לו ובית המקדש חרב),

ונראה שאכן אלו ואלו דברי אל-הים חיים, וכל שיטה נכונה במקום ובזמן שלה, ייתכן שפעם ננקוט כך ופעם כך, ופעם נשלב בין שיטותיהם. וכיצד נדע בכל דור, או סיטואציה כמי נכון לפסוק? אז כשיש נבואה נשמע לנביא, וכשאינן...נתפלל בכל כוחנו לחונן לאדם דעת שיאיר עינינו, ואם ישראל אינם נביאים מכל מקום בני נביאים הם.

עצת הילדים - עצת ילדים!?

הם פורצים לארמון הורגים את חמור ושכם בנו נוטלים את אחותם ומסתלקים.

יעקב שומע את אשר עוללו בניו וכועס, טענתו "עכרתם אותי להבאישי ביושב הארץ, ואני מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי". כלומר, טענתו (בפשט) איננה נותנת ציון לעצם המעשה, אלא מתמקדת בהשלכות שלו, הייתם חייבים להתחשב באומות שמסביב. בניו לא נשארים חייבים ומקשים "הכזונה יעשה את אחותינו!?"

נראה שוויכוח יעקב ובניו הוא ויכוח שמלווה את עם ישראל לאורך ההיסטוריה.

בניתוח שטחי ניתן לומר שהבנים לא ענו לעניין. יעקב אבינו טוען טענה שכלית, בוגרת, אחראית, הרואה את התמונה הרחבה, איזהו חכם הרואה את הנולד. מבט זה דורש לא לפעול מהבטן, גם אם זה דורש לנשון שפתיים. תהיה חכם ולא צודק. הבנים לעומתו, מגיבים מהבטן כמו ילדים, רואים את ה"כאן ועכשיו" מתוך זעם וללא שליטה עצמית.

יעקב אבינו מבקש לחנות בשלווה בסמוך לעיר שכם. דינה בתו השש (מסכת סופרים), וי"א בת השמונה (ר' בחיי), יוצאת לשחק עם בנות שכם. שם נותן בה עיניו שכם בן חמור החוי נשיא הארץ, חוטף אותה בערמה לארמונו ומחלל אותה.

לאחר מעשה הנבלה דובקת נפשו של שכם בבת יעקב והוא מבקש להשאירה אצלו. לשם כך הוא מגייס את אביו והם יוצאים יחד לפגישת שכנוע עם אבי הילדה, יעקב, שמאוד הצטער לשמע מעשה הנבלה, אך לא נקף אצבע בעניין, והחריש עד לבוא בניו מן השדה. כאשר שבים אחיה של דינה מן השדה ושומעים את סיפור המעשה הם מתמלאים זעם. נחצה כאן קו אדום, הם מסננים לעצמם. נעשה כאן מעשה שלא יעשה, פגעו בילדה צנועה וטהורה למשפחה קדושה ואצילית.

אחי דינה כובשים את חמתם, חושיהם מתחדדים בן רגע, ותוך כדי דיבור נרקמת במוחם תוכנית לשחרור אחותם החטופה. הם משתלטים על ניהול המשא ומתן מול החוטפים ומציגים פני אוהב שכל מה שמפריד בינם לבינם אינו אלא אקט המילה. גם יעקב אבינו הולך שולל, גם הוא איננו יורד לסוף דעת בניו. הוא סבר שכוונתם לייצר תנאי בעל רף גבוה מאד שבוודאי לא יוכלו לו עם הארץ שלפניהם, והם יאלצו להחזיר את דינה ללא עסקה.

ביום השלישי כאשר כאב המילה מתגבר עד למאד נכנסים שמעון לוי באצטלה של רופאים המביאים סמי מרפא להקל על סבלם של המולים, עוברים בית אחר בית ו"מרפאים את בני הבית", באופן זה בוקעים את כל חומות השמירה עד לארמון הנשיא,

בעניין הלל בקרוי לפי הרמב"ם. התפללת בביכנ"ס שנוהגים הלל בחנוכה בקירוי, אבל הם אמרו את ההלל בחיפזון, מהר מהר, הללויה, הללויה.

אבל הלל זה שירה, שכל הציבור אומר יחד את ההלל כמו בפסח עם נעימה. לדעתך, הכוונה של הרמב"ם שיאמרו בנחת, לא בחיפזון, כפורקי עול. יש ציבור שממהר לעבודה ואין סיכוי שישתפר.

יתרה מזו, הרמב"ם איש ההיגיון והשכל הישר, [אולי לדעתו] בלחץ זמן עדיף שיאמרו בשירה ביחד.

כפי שהעיר בעניין תפילת לחש וחזרה, שזו המצווה שבתפילה, בתנאי שלא ידברו בחזרה, העדיף שיתפללו תפלה אחת שהציבור עוקב אחרי שליח הציבור.

אתה צודק. אבל אפשר שאותו ציבור, יתקיים בהם, מתוך שלא לשמה יבואו לשמה, וישתפרו באמירת ההלל בקירוי ובנחת.

בנסיבות שהם ממהרים לעבודה, מוטב שיקראו הלל בקירוי, במהירות, מאשר יקראו בלי קירוי.

כי באופן זה הם ישתדלו לקרוא הלל בקירוי בלי למהר, לכשהדבר יתאפשר להם.

משפחה מהדרום, שאינה מתגוררת כעת בביתה - האישה והקטנים עברו לבית הוריה במרכז, הילדים הגדולים נמצאים בישיבה, והבעל במילואים.

זה פחות או יותר מקום משכנם הקבוע, חוץ מגיחות קטנות לביתם המקורי כדי לתחזק אותו או לרענן ציוד הנדרש לבית ההורים.

אפשר לציין גם, שמכיון שכך, ברירת המחזל של הילדים בחוזרם מהישיבה או של הבעל בחופשותיו מהצבא היא קודם כל אל בית הסבא והסבתא...

כמה זמן (או אם יש תנאים אחרים) צריכה היא לגור שם בבית הוריה כדי שלא תיחשב כאורחת אלא שזה כביכול ביתה הקבוע ובהדלקתה

(או בהדלקת הסבא, אם הוא מדליק בזמן כמנהגו) תוציא את בעלה וילדיה מדין 'מדליקים עליהם בביתם' (לסוברים שיוצאים כך, כל אחד לפי תנאיו הספציפיים)

בנסיבות שתוארו, כל בני המשפחה נחשבים כרי חיוב ברמות שונות:

א האם וילדיה ישתתפו בפרושה בבית הוריה.

ב האב ידליק בצבא, אם הוא בשעת ההדלקה במצב ובמקום שהוא יכול להדליק נרות חנוכה.

ג הילדים הגדולים ישתתפו בהדלקה בישיבה.

מאי חנוכה? לעניינו של חנוכה

הכהנים הגדולים, והרגום, והושיעו ישראל מידם; והעמידו מלך מן הכהנים, וחזרה מלכות לישראל יתר על מאתים שנים, עד החורבן השני.

וכשגברו ישראל על אויביהם ואבדום בכ"ה בחדש כסליו היה ונכנסו להיכל ולא מצאו שמן טהור במקדש אלא פך אחד ולא היה בו להדליק אלא יום אחד בלבד והדליקו ממנו נרות המערכה שמונה ימים עד שכתשו זיתים והוציאו שמן טהור.

ומפני זה התקינו חכמים שבאותו הדור שיהיו שמונת ימים האלו שתחלתן כ"ה בכסליו ימי שמחה והלל ומדליקין בהן הנרות בערב על פתחי הבתים בכל לילה ולילה משמונת הלילות להראות ולגלות הנס. וימים אלו הן הנקראין חנוכה והן אסורין בהספד ותענית כימי הפורים. והדלקת הנרות בהן מצוה מדברי סופרים כקריאת המגילה.

אנו רואים שרבינו מדגיש שעיקר המאבק בין ישראל ליון היה על רקע תרבותי ורוחני, ישועת השם באה על ידי המאבק הצבאי וגבורת החשמונאים. הרמב"ם לא מתעלם מנס פך השמן. ומצוות החנוכה משקפות את שני ההיבטים שעסקנו בהם קודם: א. ימי שמחה והלל - אמירת ההלל היא על העצמאות המדינית "חזרה מלכות לישראל".

ב. ומדליקין בהן את הנרות - מצוות הדלקת הנרות מדגישה את המאבק על העצמיות הישראלית "כי נר מצוה ותורה אור".

בחנוכה הערכים מתאחדים ערך העצמאות המדינית שמטרתה כמובן היא העצמיות הישראלית שבאה לידי ביטוי בתורה ומצוות שהם הזהות הישראלית הבסיסית.

במוקד חודש כסלו החשוך בשנה נמצא חנוכה, המכונה על ידי יוסף בן מתתיהו "חג האורות".

כאשר עם ישראל מציין מועד מסוים הוא לא עושה זאת (רק) על מנת לפתח תודעה היסטורית, שכמובן יש לה חשיבות רבה. אלא בכדי לשאוב את הערכים הטמונים במועד על מנת לחיות אותם ולממש אותם בחיי היום יום, זו המשמעות העמוקה של המילה זיכרון שמשמעותה הפשוטה היא זכירה על מנת לפעול.

מהו הערך המרכזי העומד במוקד חנוכה אותו אנו מבקשים לזכור - לשמר ולפעול לפיו?

הציונות החילונית - אימצה את חנוכה כחג העצמאות, שמדגישה את העוצמה והגבורה האנושית בעיקר הצבאית של החשמונאים כנגד הכובש היווני. העמדה הזו העלימה מהסיפור את הקב"ה ואת הניסים הגדולים, ואף את הנס פך השמן כפי שמובא בשיר הידוע "נס לא קרה לנו, פח שמן לא מצאנו".

ההגות החרדית - מדגישה את הרדיפה הדתית של היוונים נגד התורה והמצוות על ידי גזרות דת, את חנוכת המקדש ונס פך השמן וכמובן את הניסים והנפלאות שחולל השם למכבים כמעט מבלי להזכיר את הלחימה המפוארת של המכבים.

כאשר בוחנים את דברי הרמב"ם במשנה תורה, הלכות מגילה וחנוכה הלכות א-ג:

בבית שני, כשמלכי יון גזרו גזרות על ישראל, ובטלו דתם, ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצוות; ופשטו ידם בממונם ובבנותיהם, ונכנסו להיכל, ופרצו בו פרצות, וטמאו הטהרות; וצר להם לישראל מאד מפניהם, ולחצום לחץ גדול. עד שריחם עליהם אלהי אבותינו, והושיעם מידם והצילם, וגברו בני חשמונאי

המחיצה? התשובה לכך, כי הם ביקשו לקעקע את הסמליות שבסורג, את הייחודיות של עם ישראל, שכן מעבר לו היה אסור לגוי להיכנס. כאן, הם ביקשו להעביר מסר, שהעם היהודי איננו עם רוחני וערכי אלא עם ככל הגויים, בהמ, זימתי וכוחני. ומי גילה להם את משמעותו של הסורג? המתיוונים! אותם יהודים מתבוללים ששאפו לאוניברסאליות, להיות גוי ככל הגויים אשר סביבותינו.

גבורת החומר או הרוח

משום כך, עם סיום המלחמה, משימת החשמונאים לטהר את הטומאות שבבית המקדש ולגדור את הפרצות שפרצו היוונים. ואכן הם תיקנו שכל יהודי כשמגיע למקום

פושעים -גויים, אלא הדליקו את הנר, נר החכמה והדעת, נר האמונה. אל תדליקו אותו בבית בפנים, אלא הוציאוהו החוצה בפתחי הבתים, הקרינו לכולם והראו להם שהיהדות שווה אור, שלא כתרבות יוון שנמשלה לחושך עוד מברית בין הבתרים. יה"ר שנוכל להתקדם מרמת הסופגנייה אל רמת הנרות, ומרמת הנרות לתובנה שבאור הנרות, ויתקיים בנו ו"מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", בהיותנו עם יהודי מאוחד וייחודי, או אז מיד נשמע את הקריאה: "קומי אורי כי בא אורך" כי "וכבוד ה' עליך זרח".

זה ישתחווה ויודה לה' יתברך שהחזיר עטרה לישנה לשמור על גחלת היהדות. וכן על אף שמצד הדין מותר היה לחשמונאים להדליק בשמנים טמאים שהרי טומאה הותרה בציבור. ברם, במהלך חיפושיהם נמצא למרבה הפלא פך שמן אחד טהור. כך שראו החשמונאים במציאתו איתות מלמעלה שנועד להדריך אותנו כיצד לשמר את זכר ניצחון היהדות ביוניות בתקנה לדורות בהדלקת הנרות. כי אין היעד כאמור בהישג מלחמתי - קרבי, אלא בקביעת ימי זיכרון אלו. לא בינינו לבין הגויים, אלא בין היהדות לבין הגוייות. כשהמסר בהדלקה זו, אל תצאו אל אחיכם מתוך תוקפנות והתלהמות, מתיוונים

לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו

מו"ר הרה"ג יוסף קאפח זצ"ל

לק"י ה תמוז תש"מ
כבוד הרב שלום נגר שליט"א
כנהר שלום
לשאלותיך

נהגו בתימן, אבל אם ברור שיבוא בעוד שני חדשים דרך משל אינה צריכה לטבול.
יג. אשה גם שהיא נדה חייבת בתפלה ויכולה להכנס לבית הכנסת ולקרוא בסדור בלי כל חשש.
יד. אם אין יין יכול להבדיל בערק, קוניאק, בירה. אבל לא מיץ ולא חלב ולא קפה, ומי שטוען שהם חמר מדינה לא היה ספרו מנוקד נכון.
טו. כל קריאות התורה בספר תורה בין בכל שבת, בין בארבע שבתות בין במועדים הם מדרבנן לדעת הרמב"ם.
טז. ואין הנשים חייבות בקריאת התורה, אבל אם יש צבור עמי הארץ שאין בהם מי שיוודע לקרוא יכולה אשה היודעת לקרוא ולהוציא אותם ידי חובתם ותבוא להם מארה.
יז. כבר כתבתי לעיל שאין דין שומרת יום כנגד יום בימינו כלל ובפרט לדעת הרמב"ם שיתכן שאותו היום הוא זמן נדה ואז היא אסורה מן התורה, וכל מה שמעידים בענין זה שקר הם מעידים, ומעולם לא שמענו כדברים הללו בתימן, וכל ההבלים הללו נוצרו כאן ע"י קלי דעת.

ט. מי שנשאת ע"י "רב" רפורמי, לא הרב הוא הקובע אלא העדים. אם העדים אינם מחללי שבת הרי הקדושין קדושין, ואם העדים מחללי שבת גם אם הרב כשר אין הקדושין כלום ומה שהם מתיחדים בכל יום אין זה מאומה כי חזקתם שאינה טובלת לנדתה והרי הם רשעים שאין חוששין ליהודם.
י. לכתחלה יחלוץ שלראש תחלה קודם שיתיר קשר שליד שעל האצבע ואחר כך מתיר הקשר שליד, ואם עבר אינו צריך לחזור ולקשור.
יא. אם הוציא תפלין שלראש תחלה מן הכיס בטעות לדעת חכמי תימן כי דעת הרמב"ם להניחו תחלה ולברך עליו על מצות תפלין ואח"כ יניח שליד ויברך עליו להניח תפלין, וכן דעת הנמוקי יוסף, וכן דעת רש"י כמ"ש הרדב"ז בתשובה.
יב. כאשר הבעל בצבא ועלול לבוא בכל יום מצוה על האשה לטבול בזמן כדי שאם יבוא לא יכשל חלילה במגע כל שכן במה שיותר מזה, וכן

בכ"ר יוסף קאפח

מתוך ספר שו"ת הרב קאפח חלק שמיני.
בספר ניתן ללמוד ולהרחיב בזכות הערותיו של המהדיר הרה"ג שלום נגר שליט"א

בדואר האלקטרוני: bdmamonot@gmail.com
בפקס: 1533-5351119
או לכתובת בית הדין לדיני ממונות:
ת"ד 911 קריית אונו 55100

**בית הדין לדיני ממונות
בראשותו של הרה"ג רצון ערוסי שליט"א**

רב העיר קריית אונו וחבר מועצת הרה"ר לישראל
קורא לציבור הרחב להתדיין רק ע"פ דין תורה בכפוף לחוק הבוררות.

- יש אפשרות לערעור לפני הרכב נוסף.
- לפרטים יש לפנות אל מזכיר ביה"ד בכתב לבקשת בוררות, בציון פרטי הצדדים המלאים והמדויקים.

